

Sea Basing Logistics w operacjach połączonych na morzu – koncepcja i potencjał.

Wstęp

Postępująca globalizacja w obszarze polityki, gospodarki, problemów społecznych i etnicznych skutkuje tym, iż współczesne konflikty zbrojne coraz rzadziej są spowodowane napięciami lokalnymi czy też regionalnymi, natomiast mają bardziej złożony, globalny charakter. Potencjalne strony konfliktu realizują swoje cele z dala od własnych granic, co powoduje konieczność przemieszczania sił na teatr działań oraz organizacji efektywnego łańcucha zaopatrzenia, które zapewniają zdolność nie tylko do rozwinięcia operacyjnego lub taktycznego, ale także do kontynuacji działań, ewakuacji sprzętu i rotacji personelu. Parametry obszaru operacji połączonych, takie jak obszar operacji, czas prowadzenia działań oraz charakter operacji, definiują zapotrzebowanie na potencjał logistyczny. Przemieszczenie strategiczne, może być realizowane zarówno za pomocą zasobów transportu morskiego, jak i powietrznego. Z drugiej strony na teatrze działań w fazie przygotowawczej, trudno jest oczekiwać oparcia o istniejące obiekty infrastruktury logistycznej, które należą albo do przeciwnika, albo do państw zajmujących wobec działających sił postawę co najwyżej neutralną. Pozyskanie wsparcia ze strony państwa gospodarza może być więc przedsięwzięciem niemożliwym do realizacji.

Historia konfliktów po II wojnie światowej pokazuje, że nie jest to teza bezpodstawna. Wojna o Falklandy-Malwiny w 1982 roku prowadzona przez Wielką Brytanię w odległości 13 000 km od baz macierzystych czy interwencja sił sprzymierzonych w Afganistanie w latach 2001-2002, zwłaszcza we wstępnej fazie działań wykazały, że ze względu na brak możliwości pozyskania zabezpieczenia logistycznego na teatrze w postaci dostępu do instalacji logistycznych, niezbędnym jest zorganizowanie bazujących na morzu sił wraz z towarzyszącym zabezpieczeniem logistycznym, wspierającym działania wszystkich zaangażowanych

komponentów. Efektem tych doświadczeń były i są rozwijane w USA oraz w ramach Sojuszu Północno-atlantyckiego koncepcje operacji, takich jak *Joint Task Operations (JTO)*, *Combined Joint Task Force Operations (CJTF Ops)* i *NATO Response Force Operations (NRF Ops)*, zakładające konieczność reagowania militarnego i przemieszczenia strategicznego, gdzie w pierwszej fazie konfliktu większość sił może być zmuszona do czasowego bazowania na morzu. Koncepcja taka, czyli *Sea Basing*, definiowana jest jako szybkie rozwinięcie operacyjne, konsolidacja sił, narastanie potencjału, przemieszczanie w strefie prowadzenia działań, projekcja siły z morza na ląd, stałe zabezpieczenie logistyczne, ochrona sił własnych bez wsparcia instalacji baz położonych na lądzie.² Posiadane zdolności i możliwości operacyjne powinny więc zapewnić możliwość manewru i szybkiej projekcji siły z morza na ląd. Natomiast koncepcja zabezpieczenia logistycznego sił bazujących na morzu, czyli *Sea Basing Logistics Concept* ma za zadanie zdefiniować zasadnicze zasoby logistyczne w zakresie transportu, zaopatrzenia w poszczególne klasy materiałów oraz materiały o wysokim priorytecie, remontów i obsług technicznych, wybranych usług logistycznych, konieczne do wsparcia działań połączonych sił bazujących na morzu.³ Koncepcja *Sea Basing Logistics* jest przedmiotem przygotowań odpowiednich zdolności operacyjnych zarówno przez USA, jak i NATO w przyszłych operacjach militarnych. W miarę prowadzonych prac zmieniają się założenia co do liczby i rodzaju niezbędnych zasobów, niemniej zasadnicza idea prowadzenia takich działań oraz obszary funkcjonalne, w których będzie realizowane zabezpieczenie logistyczne pozostają takie same.

² *Sea Basing Joint Integrating Concept* (Washington, DC: Joint Staff, 1 August 2005), s. 5

³ *Sea Basing Logistics Concept*, Department of the Navy, Pentagon, Washington 2006. s.3

¹ Bohdan Pac, dr, Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku.

Koncepcje *Sea Basing Logistics*

Sea Basing Logistics obok *Sea Strike*⁴ i *Sea Shield*⁵ jest jednym z podstawowych elementów koncepcji realizacji przyszłych operacji ekspedycyjnych prowadzonych przez siły zbrojne USA, nazywanej „Sea Power 21”. Wdrożenie jej przewidziane jest w latach 2015 – 2021. *Sea Basing Logistics* ma zapewnić kompleksowe i zintegrowane zabezpieczenie logistyczne, realizowane przez zasoby narodowe na rzecz własnych sił połączonych, a także koalicyjnych.⁶

Łańcuch dostaw, czy też łańcuch zaopatrzenia, według przedmiotowej koncepcji (Rys.1) składa się z trzech węzłów logistycznych połączonych liniami komunikacyjnymi na szczeblu strategicznym, operacyjnym i taktycznym.⁷ Zasadnicze elementy tego łańcucha to:

- bazy narodowe (wykorzystywane również w przypadku operacji koalicyjnych), których zadaniem jest realizacja dostaw do portów załadowania, morskich lub powietrznych - *Sea Port of Embarkation/Air port of Embarkation (SPOE/APOE)*, określana w terminologii transportowej jako *mounting*⁸. Jest to etap przemieszczania taktycznego lub operacyjnego.
- Rozwinięta Baza – *Advanced Base*, ulokowane na lądzie główne centrum magazynowania, dystrybucji oraz przeładunku środków i zasobów zabezpieczenia logistycznego przeznaczonego dla bazujących na morzu sił. Baza ta jest położona w bez-

piecznej lokalizacji poza obszarem operacji połączonych *Joint Operations Area (JOA)*, w odległości maksymalnie do 2000 mil morskich od bazujących na morzu sił.⁹

W ramach bazy rozwija się takie instalacje zabezpieczenia logistycznego komponentu morskiego jak Rozwinięty Rejon Zabezpieczenia Logistycznego (*Advanced Logistic Support Site - ALSS*)¹⁰ lub brzegowy Wysunięty Rejon Logistyczny (*Forward logistic Site - FLS*)¹¹, realizujące również zadania morskich i lotniczych portów wyładowania/załadowania – *SPOD/APOD* oraz *APOE/SPOE*. Przemieszczenie zasobów z rozwiniętej bazy do sił bazujących na morzu ma charakter przemieszczenia strategicznego, realizowanego przez Bojowe Siły Logistyczne - *Combat Logistics Force (CLF)*, które zapewniają transport wadłowy drogą morską i powietrzną między wyżej wymienionymi węzłami łańcucha dostaw.

- Baza pływająca - *Sea Base*, zdolna do manewrowania, złożona z wymaganej ilości współpracujących platform pływających¹², działających w ramach zintegrowanej sieci łączności, zapewniająca możliwość prowadzenia działań ofensywnych i defensywnych na akwenie morskim lub projekcją siły na wybrzeże. Zadania bazy pływającej obejmują konsolidację sił, zapewnienie odpowiedniego wyposażenia, przemieszczanie, zabezpieczenie logistyczne i zapewnienie ciągłości działań wspieranych komponentów sił bez zabezpieczenia ze strony logistycznych instalacji lądowych w obszarze operacji połączonych (*Joint*

⁴ Koncepcja precyzyjnej projekcji siły oraz zdolności do kontynuacji działań ofensywnych przez siły morskie USA. Opisuje ona w jaki sposób siły morskie USA będą brały udział w sposób zdecydowany i ciągły w operacjach połączonych poprzez takie działania, jak dozorowanie obszarów morskich, rozpoznanie, precyzyjne uderzenia, operacje informacyjne oraz niszczenie sił przeciwnika., *Seabasing Joint Integrating Concept* (Washington, DC: Joint Staff, 1 August 2005).

⁵ Koncepcja, która opisuje w jaki sposób siły morskie USA chronią interesy narodowe, prowadząc działania defensywne w skali globalnej. Polega ona na ciągłej obecności oraz dominacji na morzu oraz prowadzenie działań rozpoznawczych i wywiadowczych w celu zapewnienia bezpieczeństwa państwa, zapewnienia dostępu do akwenów objętych kryzysem lub konfliktem oraz ochronę sił lądowych. *Seabasing Joint Integrating Concept* (Washington, DC: Joint Staff, 1 August 2005).

⁶ *Sea Basing Logistics Concept, Department of the Navy, Pentagon, Washington 2006. s.3*

⁷ Na szczeblu taktycznym, w obszarach operacyjnych komponentów, linie te pełnią rolę głównych dróg zaopatrzenia - *Main Supply Routs (MSR)* i głównych dróg przemieszczenia i rozwinięcia sił na teatrze – *Main Deployment Routs (MDR)* (przypis autora).

⁸ Zbiórka w rejonie ześrodkowania, przygotowywanie i obsługiwanie sprzętu w tym rejonie, przemieszczanie się do punktów załadunku i następnie załadunek na środki transportu morskiego lub powietrznego, jeśli jest to operacyjnie uzasadnione, *AAP-6 NATO Glossary of Terms and Definitions, NATO 2010.s.254*

⁹ *Sea Basing Logistics Concept, Department of the Navy, Pentagon, Washington 2006. s.41.*

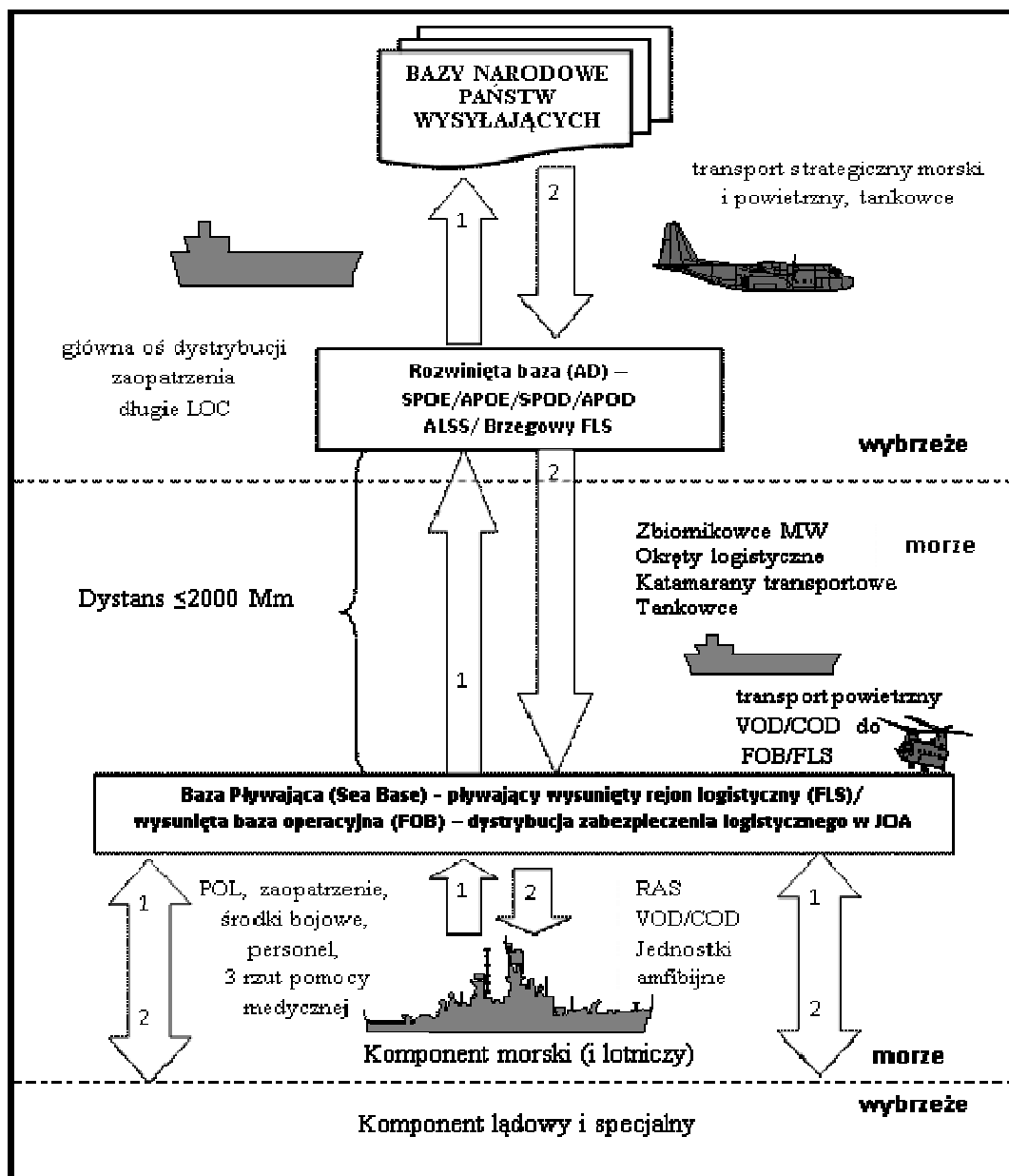
¹⁰ Rozwinięty rejon zabezpieczenia logistycznego (*Advanced Logistic Support Site -ALSS*)- brzegowa jednostka zabezpieczenia logistycznego wspierająca operujące na morzu wielonarodowe siły morskie oraz ich jednostki brzegowe (siły specjalne, techniczna obsługa statków powietrznych, jednostki inżynierskie itp.), zapewniająca odpowiednie przyjęcie, obsługę oraz dalsze przemieszczenie przesyłek *PMC* (personel, poczta i lekkie ładunki cargo) oraz innych środków zaopatrzenia; stanowi zasadniczy rejon transferu personelu, środków materiałowych i bojowych do i od sił morskich na teatrze działań, *PDNO – 07 – A 102, Logistyka sił morskich w operacjach wielonarodowych, WCNIJK 2012, s. 14.*

¹¹ Wysunięty rejon logistyczny (*Forward logistic Site – FLS*) - najdalej wysunięta w kierunku operujących sił morskich brzegowa jednostka logistyczna realizująca ostatni etap przerzutu zaopatrzenia, sprzętu, personelu itp. pomiędzy *ALSS* a siłami na morzu (stanowi też pierwszy rejon przerzutu między siłami na morzu a *ALSS* oraz w kierunku przeciwnym), *Tamże. s. 17.*

¹² Pojęcie platformy odnosi się do jednostki pływającej posiadającej wymagane instalacje i urządzenia logistyczne w zakresie przyjmowania, składowania, obsługiwanie i ekspedycji ładunków, współpracy i obsługi statków powietrznych, zabezpieczenia czasowego stacjonowania przemieszczanego personelu, zabezpieczenia medycznego rannych i chorych na poziomie 2-3. (przypis autora).

Operations Area – JOA). Baza taka wypełnia też zadania Wysuniętej Bazy Operacyjnej (*FOB*)¹³ oraz pływającego *FLS*. Zasadniczym zadaniem bazy pływającej jest wspieranie bazujących na morzu zespołów morskich oraz rozwiniętych na wybrzeżu komponentów sił lądowych (maksymalnie dwie brygady) i specjalnych, a także odpowiedniego zespołu sił powietrznych.

Projekcja siły oraz przemieszczenie zabezpieczenia logistycznego na brzeg realizowane są na szczeblu taktycznym za pomocą okrętów i poduszekowców desantowych oraz katamaranów transportowych, jak też śmigłowców i samolotów pionowego startu i lądowania *MV-22*, wchodzących w skład *CLF*.

Rys 1. Łańcuch dostaw funkcjonujący w ramach *Sea Basing Logistics Concept*.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Sea Basing Logistics Concept*, Department of the Navy, Pantagon, Washington 200

¹³ Wysunięta Baza Operacyjna – *Forward Operation Base (FOB)* – lotnisko realizujące zadania transportowe na szczeblu taktycznym bez pełnego wsparcia ze strony instalacji logistycznych. Baza taka wymaga wsparcia w przedmiotowym zakresie ze strony głównej bazy operacyjnej (w tym wypadku chodzi o Bazę Rozwiniętą – uwaga autora), *Sea Basing Logistics Concept*, Department of the Navy, Pantagon, Washington 2006. s.42.

Połączone siły bazujące na morzu, czyli *Joint Sea Basing Component* mogą się składać z następujących elementów:

- *Carrier Strike Group (CSG)* – lotniskowy zespół uderzeniowy w składzie: jeden lotniskowiec,

krążownik rakietowy, dwa niszczyciele rakietowe, uderzeniowy okręt podwodny o napędzie atomowy;¹⁴

- *Expeditionary Strike Group (ESG)* – ekspedycyjny zespół uderzeniowy w składzie: trzy duże uderzeniowe okręty desantowe, krążownik rakietowy, dwa niszczyciele, fregaty rakietowe, uderzeniowy okręt podwodny o napędzie atomowym;¹⁵
- *Maritime Prepositioning Group (MPG)* – Morski zespół odpowiadający za wstępne rozwinięcie sił na teatrze w składzie: trzy wyczarterowane przez siły morskie cywilne jednostki transportowe, trzy jednostki Ro-Ro, trzy jednostki amunicyjne, a także trzy duże uderzeniowe okręty desantowe, trzy pływające platformy do przeładunków na otwartym akwenu; zadaniem zespołu jest przemieszczenie wyposażenia oraz wsparcia logistycznego na teatrze dla brygady piechoty morskiej;¹⁶

C-2 Greyhound

MV-22 Osprey

Rys.2. Samoloty COD wykorzystywane w operacjach logistycznych na morzu

Źródło: materiały własne autora.

- *Amphibious Forces (AF)* – Siły desantowe wyposażone w duże uderzeniowe okręty desantowe, dwa okręty desantowe doki z lądowiskiem dla śmigłowców oraz brygadę piechoty morskiej.¹⁷
- *Combat Logistics Forces (CLF)* – Bojowe siły logistyczne zabezpieczają działanie sieci dystrybucji zaopatrzenia połączonych sił bazujących na morzu, na szczeblu strategicznym, operacyjnym i taktycznym. Realizują w pełnym zakresie zadania uzupełniania zapasów na morzu - *Replenishment at Sea (RAS)*, jak również dostawy zaopatrzenia do bazy pływającej oraz do sił na wybrzeżu. Skład *CLF* to okręty logistyczne, okręty amunicyjne, tankowce do realizacji operacji *RAS*, katamarany transportowe (*JVHS*)¹⁸ śmigłowce transportowe (*Vertical Onboard Delivery -VOD*) oraz samoloty pionowego startu i lądowania; (*Carrier Onboard Delivery – COD*) *MV-22* oraz *C-2 Greyhound*¹⁹ (Rys.2);
- *Surface Strike Group (SSG)* – okrętowy zespół uderzeniowy : Krążownik, dwa niszczyciele, fregaty rakietowe, okręty walki przybrzeżnej.²⁰

Podstawowe założenia operacji prowadzonych przez siły połączone bazujące na morzu są następujące:

- perspektywa czasowa wdrożenia koncepcji 2015 – 2025;
- prowadzenie operacji bojowych bez dostępu do bezpiecznych instalacji logistycznych państwa gospodarza w *JOA*;²¹ w odległości do 2000 mil morskich od Rozwiniętej Bazy;
- kluczowe elementy koncepcji to następujące siły morskie: *CSG*, *MPG* oraz *ESG*.
- koncepcja *Sea Basing* powinna zapewnić możliwość działania dwóch brygad lądowych oraz wzmocnienia sił jedną brygadą piechoty morskiej;
- przypadku wsparcia komponentu lądowego, baza pływająca będzie przygotowana do odbioru wszystkich klas zaopatrzenia w tym skonteneryzowanych dostaw ładunków stałych, przede

¹⁷ Tamże. s.41.

¹⁸ *Joint High Speed Vehicle (JHSV)* – jednostka której zadaniem jest dostarczanie sprzętu i zaopatrzenia między Rozwiniętą Bazą a Bazą Pływającą. Jednostka ta powinna mieć konstrukcję katamaranu, zasięg do ok. 4700 mil morskich, możliwość przewozu do 600 ton ładunków (tj. personelu – 312 osób, wyposażenia i zaopatrzenia) z prędkością do 35 węzłów, *Sea Basing Logistics Concept*, Department of the Navy, Pentagon, Washington 2006. s.42.

¹⁹ Tamże s. 27.

²⁰ Tamże. s. 42

²¹ Chodzi o bazy wysunięte (*AD*) oraz *ALSS/FLS* oraz *SPOD*, *SPOE*, *APOD*, *APOE*.

¹⁴ *Sea Basing Logistics Concept*, Department of the Navy, Pentagon, Washington 2006. s.41.

¹⁵ *Sea Basing Logistics Concept*, Department of the Navy, Pentagon, Washington 2006 s. 42.

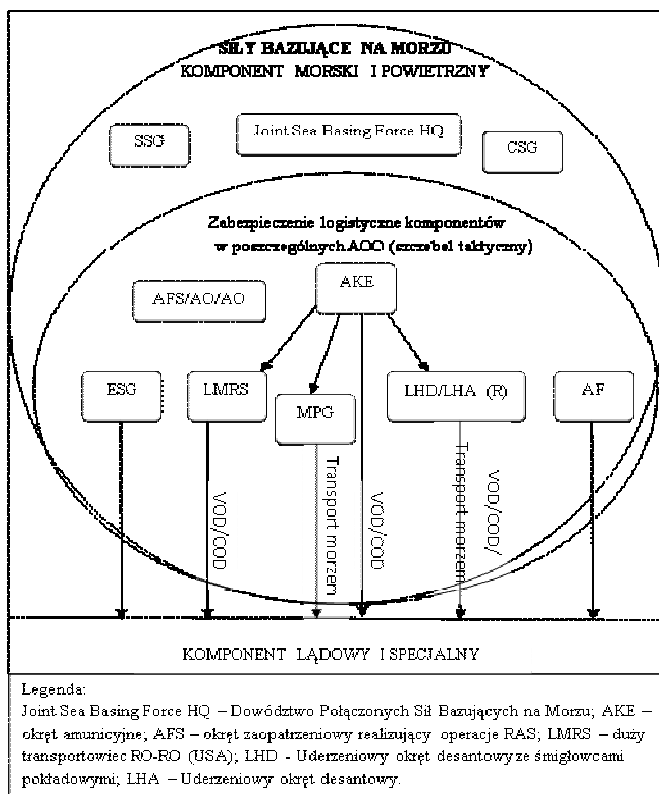
¹⁶ Tamże.

wszystkim żywności i wody, środków bojowych, zaopatrzenia medycznego, części zamiennych i wyposażenia zgodnie z tabelami należności oraz ładunków MPS.

- perspektywicznie, pływające platformy ze składu sił powinny zapewnić wsparcie dla jednostki lotniczej wielkości skrzydła.²² Wymienione siły z jednej strony odpowiadają za przemieszczenie poszczególnych komponentów do JOA, a następnie wspierają pod względem bojowym i logistycznym ich działania w odpowiednich obszarach operacyjnych (Area of Operation - AOO) (Rys. 3).

Wymagane zasoby logistyczne

W celu zapewnienia normalnej działalności sił bazujących na morzu Baza Pływająca powinna posiadać następujące możliwości i zasoby w zakresie zabezpieczenia logistycznego (Rys 4):

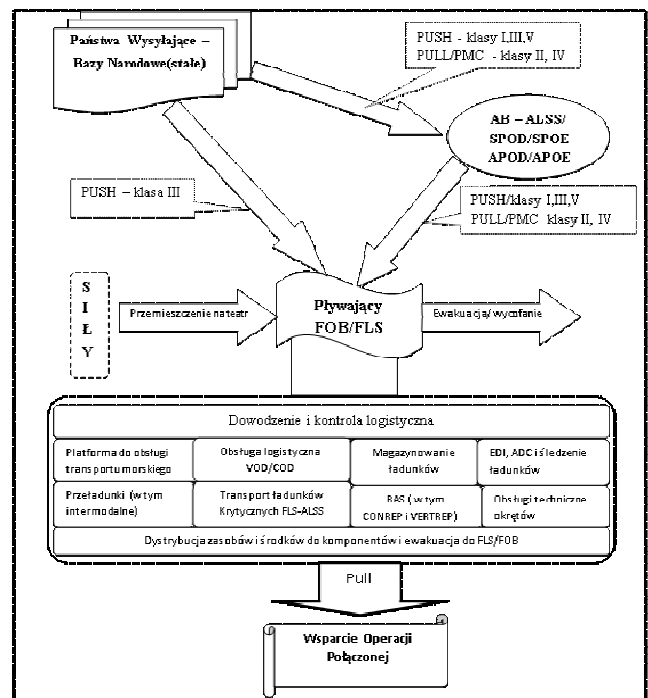
Rys. 3. Realizacja zadań operacyjnych w ramach koncepcji Sea Basing

Źródło opracowanie na podstawie: G.J. Parker, USN, *Sea Basing since the Cold War*, 21 st Defence Initiative Policy Paper, 2010

- zdolność do realizacji w pełnym zakresie operacji uzupełniania zapasów na morzu włączając w to transfer ładunków płynnych, stałych i personelu

metodami CONREP²³ oraz ładunków stałych i personelu metodą VERTREP²⁴;

- składowanie i obsługa ładunków – przyjmowanie, składowanie, śledzenie, obsługa, niezbędne naprawy, formowanie i transport ładunków wewnątrz bazy pływającej/komponentu morskiego lub przygotowania do ich przemieszczenia do operujących sił na lądzie. dowodzenie i kontrola logistyczna;
- obsługi techniczne i remonty sprzętu i wyposażenia wojskowego, w tym remonty okrętów, zapewniające sprawność systemu napędowego, podstawowych systemów ogólnokrętowych oraz systemów walki, a także niezatapialność jednostek, obsługi techniczne środków bojowych np. broni podwodnej itp. Ponadto podstawowe obsługi techniczne statków powietrznych VOD/COD;

Rys.4. Wmaganie na teatrze zdolności i zasoby logistyczne w koncepcji Sea Basing Logistics

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: T.S Zwolensky, *Deployment Logistics and the impact of the Sea basing, an army perspective*, United States Army Command and General Staff College Fort Leavenworth, Kansas. 2010.

- przemieszczanie i rozmieszczanie zasobów logistycznych oraz operacje przeladunkowe wybranych ładunków – przemieszczenie i alokacja zasobów logistycznych dla sił komponentu

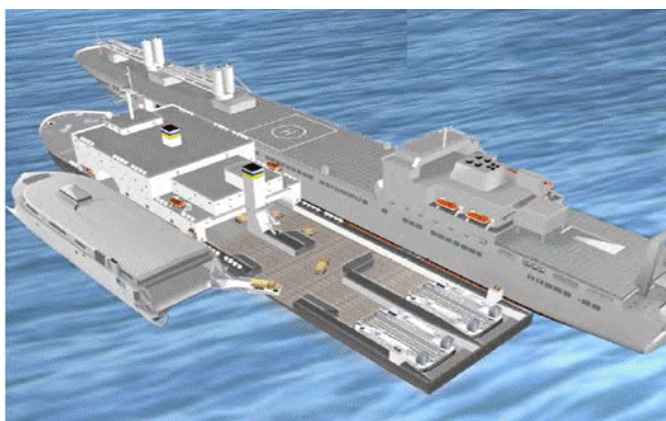
²³ CONREP – Alongside Connected Replenishment – operacje uzupełniania zapasów między dwoma okrętami (metody „na trasie” lub „za rufą”).

²⁴ VERTREP – Vertical Replenishment – operacje uzupełniania zapasów z wykorzystaniem śmigłowców lub samolotów pionowego startu i lądowania.

²² Samoloty poziomego startu tzw. *fixed wing*.

ładowego działających w ramach połączonych sił bazujących na morzu;

- automatyczna identyfikacja ładunków oraz śledzenie ich ruchu w *JOA* i *AOO*. Zadanie identyfikacji realizowane są za pomocą technologii *RFID* (*Radio Frequency Identification*) natomiast obsługa zamówień i śledzenie przesyłki przez system *AIS* (*Automated Information System*), który obsługuje łańcuch dostaw na szczeblu strategicznym i taktycznym;²⁵
- konteneryzacja i paletyzacja ładunków – z wykorzystaniem standardowych paletowych jednostek ładunkowych i kontenerów ISO (także kompatybilnych zamienników np. *Joint Modular Intermodal Container*).
- dostawy przesyłek o wysokim priorytecie, czyli kluczowego personelu, przesyłek pocztowych i kurierskich, części zamiennych itp., wykorzystując statki powietrzne *VOD/COD* lub ze względu na ograniczony zasięg tych ostatnich²⁶ katamarany transportowe.
- przeładunki na pełnym morzu na pływających platformach przeładunkowych (Rys. 5), tj. operacje przeładunkowe dużych ilości ładunków realizowane na otwartym akwenie bez udziału brzegowych *SPOE/SPOD*, pomiędzy jednostkami pływającymi np. między jednostką transportową a katamaranem transportowym (*JVHS*) lub okrętem desantowym.

Rys. 5. Pływająca platforma przeładunkowa

Źródło: *Sea Basing Logistics Concept*, Department of the Navy, Pantagon, Washington 2006

Sea Basing Logistics Concept w NATO

Sea Basing Logistics Concept w pracach Sojuszu Północnoatlantyckiego związany jest zasadniczo z zabezpieczeniem logistycznym operacji Sił Odpowiedzi NATO – *NATO Response Force (NRF)*. Siły te mają charakter ekspedycyjny. W działaniach sojuszniczych s powinny one być:

- zdolne do przemieszczenia, operacyjnego rozwinięcia i samodzielnego działania z dala od baz macierzystych w następujących sytuacjach:
  - w operacjach niebojowej ewakuacji;
  - w operacjach kryzysowych, włączając w to operacje pokojowe;
  - w operacjach antyterrorystycznych;
  - w operacjach embarga;
  - w operacjach humanitarnych.
- zdolne do operacyjnego rozwinięcia i działania jako Siły Przednie – *Initial Entry Forces (IEF)*, które ułatwiają rozwinięcie i kontynuowanie działań siłom Sojuszu w *JOA* we wszelkich możliwych okolicznościach z lub bez wsparcia ze strony państwa gospodarza;
- zdolne do operacyjnego rozwinięcia i działania, w celu demonstrowania siły wspólnie działających państw sprzymierzonych np. w operacjach szybkiego reagowania lub wsparcia działań dyplomatycznych;
- zdolne do utrzymania wysokiej gotowości do przemieszczenia / operacyjnego rozwinięcia w okresie od 5 do 30 dni;
- zdolne do prowadzenia działań w oparciu o posiadane organiczne zasoby, instalacje i środki logistyczne w okresie do 30 dni, a wypadku możliwości uzupełniania zapasów z zewnątrz odpowiednio dłużej (maksymalnie do 6 miesięcy);
- kompatybilne z Wielonarodowymi Połączonymi Siłami Zadaniowymi - *CJTF* (uzupełniają koncepcję użycia tych sił);
- dowodzone przez Mobilne Dowództwo Połączonych Sił Zadaniowych – *Deployable Joint Task Force Headquarters (DJTF HQ)*;
- wielonarodowe i połączone stanowiąc przy tym jedną całość.²⁷

²⁵ Łączy zadania *Supply Chain Management (SCM)* i *Enterprise Resource Planning (ERP)*, korzystając ze wspólnej bazy danych.

²⁶ W przypadku *VOD* zasięg jest ograniczony do 400 mil morskich przy maksymalnym ciężarze ładunku do 1000 ton, natomiast w przypadku *COD* zasięg jest ograniczony do 1000 mil morskich przy ciężarze ładunku maksymalnie do 5 ton ładunku (przypis autora).

²⁷ Na podstawie <http://www.nato.int/cps/en/natolive/topics>, oraz *NAVNORTH – NAVSOUTH Staff Talks: NRF – Reach Back*, 12 -13

Przewidywany pierwotnie skład NRF został zdefiniowany maksymalnie na poziomie:

- brygady piechoty z jednostkami wsparcia (w tym jednostek obrony przeciw broni masowego rażenia) w komponencie lądowym;
- jednostki lotniczej zdolnej do wykonania 200 lotów dziennie dla komponentu powietrznego;
- Sił Zadaniowych NATO – *NATO Task Force (NTF)* dla komponentu morskiego;
- dopasowanych do wymagań operacji elementów sił specjalnych
- odpowiedniego zabezpieczenia logistycznego wraz ze środkami transportu strategicznego.²⁸

Koncepcja *Sea Basing Logistics* w działaniach NATO rozwijana pod nazwą *Joint Seaborne Deployment & Sustainment (JSDS)*²⁹ przewiduje stopniowe osiąganie zdolności i możliwości logistycznych zbliżonych do potencjału, jaki powinny posiadać siły zbrojne USA zgodnie z wymaganiami koncepcji *Sea Basing Logistics*, poprzez tworzenie odpowiednich pakietów potencjałów, w skład których wchodzi środki transportu morskiego, deklarowane przez członków NATO (*Strategic Sealift Initiative*) lub kontaktowane przez *PBOS*³⁰ oraz środki transportu powietrznego deklarowane w ramach *NATO Strategic Airlift Initiative*³¹.

Zadania realizowane w ramach zabezpieczenia logistycznego *NRF* obejmują zapewnienie przemieszczenia, operacyjnego rozwinięcia i ciągłości działania sił do 30 dni, w warunkach:

- prowadzenia operacji z dala od baz macierzystych na dystansie od 3 000 mil morskich do 5 000 mil morskich;
- konieczności korzystania z długich linii komunikacyjnych oraz ich utrzymywania i ochrony;
- braku lub szcątkowej wsparcia ze strony państwa gospodarza bądź zasobów lokalnych;
- braku możliwości zabezpieczenia logistycznego w oparciu o kontraktowanie lokalne;

- braku lub szcątkowej możliwości uruchomienia wysuniętych rejonów logistycznych na wybrzeżu w pobliżu działających sił, czego efektem może być uruchomienie tych instalacji na jednostkach pływających, tzw. *Sea Basing FLS*.³² (Rys.6)

Zabezpieczenie logistyczne sił odpowiedzi NATO (*NRF*) w ramach koncepcji *Sea Basing* obejmuje:

- działania grupy połączonego zabezpieczenia logistycznego – *Joint Logistics Support Group (JLSG)*, która w operacjach *NRF* jest organem dowodzącym i organizującym zabezpieczenie logistyczne na szczeblu operacyjnym (wielonarodowe zabezpieczenie logistyczne na szczeblu operacyjnym) i taktycznym; JLSG odpowiada za koordynację działań logistycznych z dowództwami poszczególnych komponentów sił wchodzących w skład *NRF*, które kierują logistyką na teatrze w ramach swoich uprawnień. Zakres odpowiedzialności JLSG za realizację zabezpieczenia logistycznego obejmuje:

- uzupełnianie, przechowywanie i dystrybucję środków zaopatrzenia (głównie klasa I, III oraz w miarę możliwości II, IV i V – dostawy realizowane w ramach zabezpieczenia narodowego);
- przyjęcie, odtwarzanie zdolności bojowej i przemieszczanie sił na teatrze;
- przeładunki i transfer uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz personelu (operacje przeładunkowe na otwartym akwenie);
- logistyczne zabezpieczenie inżynieryjne na teatrze, zarządzanie logistyczną infrastrukturą;
- koordynację ewakuacji technicznej na teatrze;
- koordynację działań narodowych i wielonarodowych na szczeblu operacyjnym, gdzie kluczową rolę w sprawach narodowych będą odgrywały narodowe elementy wsparcia (*NSE*);
- zabezpieczenie w *JOA* realizowane przez bazujący na morzu *FLS*, który jest:
  - pierwszym punktem przeładunkowym dla sił działających na morzu;
  - jednostką zabezpieczenia logistycznego dla sił amfibijnych i minowych oraz jednostek biorących udział w operacjach humanitarnych;

05.2004 i *Joint Maritime Logistic Capabilities during NRF Operations*, JFC Brunssum Logistics C2 NRF, Workshops 2004.

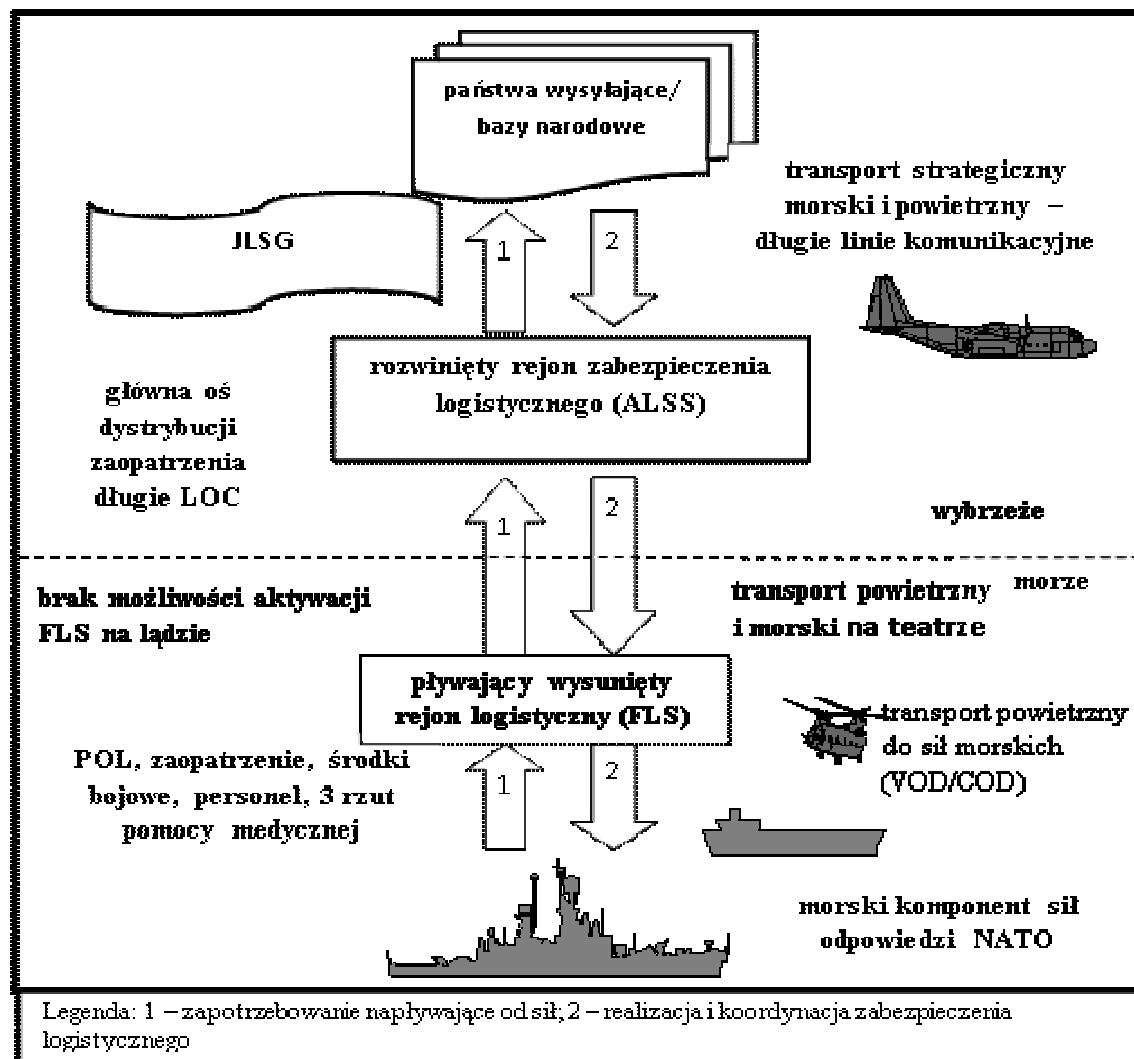
²⁸ <http://www.nato.int/cps/en/natolive/topics>.

²⁹ ACT Expeditionary Operations Integrated Capabilities Team, Workshop, Northwood 2007.

³⁰ *Planning Board for Ocean Shipping (PBOS)* – agencja NATO realizująca działania w zakresie planowania, koordynacji i realizacji cywilnych przewozów morskich na rzecz sił NATO operujących w strefie odpowiedzialności NATO i poza nią, *NATO Logistics Handbook*, Bruksela 1997, s. 98.

³¹ *NATO Strategic Airlift Initiative* – sojusznicza inicjatywa pozyskiwania strategicznych środków transportu powietrznego (poprzez deklaracje państw członkowskich) (przypis autora).

³² *PDNO – 07 – A 102, Logistyka sił morskich w operacjach wielonarodowych*, WCNIJK 2012, s. 76.

Rys. 6 Funkcjonowanie pływającego FLS w ramach zabezpieczenia logistycznego w operacjach morskiego komponentu sił odpowiedzi NATO

Źródło: opracowanie własne na podstawie PDNO – 07 – A 102, *Logistyka sił morskich w operacjach wielonarodowych*, WCNIJK 2012.

- miejscem przystosowanym do przechowywania zapasów;
- zdolny, do przyjęcia, obsługi, przechowywania, oraz dalszej ekspedycji paliwa, olejów smarnych, innych środków zaopatrzenia materiałowego, środków bojowych, amunicji i personelu;
- zdolny do prowadzenia niezbędnych napraw i remontów;
- zdolny do realizacji opieki medycznej na poziomie 2 i 3.;
- zdolny do obsługi medycznej ewakuacji powietrznej (MEDEVAC);
- przystosowany do przyjęcia i utrzymywania zapasów wody pitnej;
- przygotowany na tymczasowe zakwaterowanie personelu;
- zdolny do zaopatrywania jednostek w paliwo i wodę;
- jednostką posiadającą środki transportowe na szczeblu taktycznym;
- odpowiedzialny za bezpośrednie wsparcie zabezpieczenia nawodnego, głównie w zakresie operacji RAS (CONREP i VERTREP).

Wnioski

Analiza koncepcji *Sea Basing* i *Sea Basing Logistics Concept* pozwala wnioskować, iż integracja w ramach bazy pływającej okrętów z świadczonym zabezpieczeniem logistycznym umożliwia eliminację konieczności zapewnienia dostępu do lądowych instalacji logistycznych w *JOA* i *AOO* podczas prowadzenia działań na odległych akwenach. Generuje ona jednak wiele zagrożeń i wyzwań dla wszystkich operujących komponentów. Neutralizacja trudności technologicznych, związanych z istnieniem bazy pływającej poprzez odpowiednie rozwiązania doktrynalne,

jak i techniczne nie eliminuje zagrożeń wynikających z prowadzenia działań w środowisku pozbawionym wsparcia ze strony państwa gospodarza. Otoczenie międzynarodowe jest zazwyczaj nieprzyjazne, a w scenariuszu pozytywnym może mieć stosunek neutralny do operujących sił.

Do podstawowych problemów z jakimi musi sobie poradzić logistyka, w przypadku operacji *Sea Basing*, można zaliczyć:

- niesprzyjające warunki meteorologiczne wpływające nie tylko na kondycję załóg, ale i na możliwości w zakresie prowadzenia operacji logistycznych, takich jak RAS, przeładunki na otwartych akwenach czy inne operacje transportowe z wykorzystaniem statków powietrznych;
- konieczność wyposażenia pływających platform przeładunkowych w odpowiedni osprzęt umożliwiający współpracę z jednostkami transportowymi na otwartym akwenu;
- zapewnienie odpowiedniej liczby jednostek zabezpieczających transport wahałowy (w ramach *CLF*) między Rozwiniętą Bazą a Bazą Pływającą, która jest uzależniona od wielkości sił bazujących na morzu i odległości między tymi obydwooma obiektami;
- konieczność posiadania odpowiedniej Bazy Rozwiniętej, wyposażonej w stosowne instalacje umożliwiające obsługę wszystkich rodzajów transportu na szczeblu strategicznym i operacyjnym oraz przeładunków intermodalnych;
- sprawny system dowodzenia i kierowania logistyką zapewniający odpowiednie planowanie i realizację zabezpieczenia logistycznego w wymaganym czasie;
- konieczność posiadania jednostek transportowych o dużej prędkości pływania – katamaranów transportowych, umożliwiających szybki przerzut zaopatrzenia oraz ładunków priorytetowych na odległość do 2000 mil morskich;
- potencjalne ograniczenia wsparcia komponentu lądowego przez siły bazy pływającej (głównie statki powietrzne CH-53, MV-22 oraz okręty/poduszkowce desantowe) wynikające z odległości między wybrzeżem a Bazą Pływającą, możliwości transportowych ww. środków oraz warunków meteorologicznych.

Do najpoważniejszych zagrożeń dla Bazy Pływającej należy zaliczyć działania bojowe przeciwnika w zakresie zaminowania akwenów, prowadzenia akcji przez okręty podwodne i lotnictwo uderzeniowe prze-

ciwko samej bazie, jak i liniom komunikacyjnym w *JOA* i *AOO*. Ochrona linii komunikacyjnych wymagać będzie więc dodatkowych sił i środków do organizacji odpowiednich konwojów.

W przedmiocie opracowań Sojuszu Północnoatlantyckiego należy zauważyć, że prace nad koncepcją *Sea Basing Logistics* trwają od 2004 roku, niemniej redukcja budżetów obronnych i kryzys gospodarczy powodują, że część zasobów jest trudno osiągalna i tylko szerokie wsparcie ze strony USA, a nawet zasadnicze oparcie sojuszniczej koncepcji o zasoby US Navy jest jedynym gwarantem wdrożenia takiej koncepcji w przyszłości.

Streszczenie

W operacjach połączonych prowadzonych poza obszarem odpowiedzialności danego państwa czy organizacji militarnej, zabezpieczenie logistyczne pełni rolę fundamentalną i decyduje o wykonalności danego przedsięwzięcia militarnego. Celem artykułu jest przybliżenie koncepcji zabezpieczenia logistycznego bazujących na morzu sił, czyli tzw. bazy pływającej, która jest przedmiotem implementacji w Siłach Zbrojnych USA, ze względu na ekspedycyjny charakter prowadzonych operacji wojskowych. Opisano wszystkie elementy tego zabezpieczenia oraz związane z nim problemy i zagrożenia dla sił. Dodatkowo naświetlono koncepcje pływającego wysuniętego punktu logistycznego NATO jako elementu wsparcia operujących z dala od rejonu odpowiedzialności Sojuszu Sił Odpowiedzi NATO.

Abstract

The logistic support plays the key role within the national and multinational joint operations led outside the area of responsibility of the nation or the military organization. This article gives a clear picture of the Sea Basing Logistics concept, which is being implemented in US Forces due to the expeditionary character of the operations that are run. The key elements of the concept and problems and threats related to them have been described. Additionally the NATO Sea Basing Forward Logistics Site has been presented as the key element of the NRF expeditionary operations.

Literatura

---

1. *Sea Basing Logistics Concept*, Department of the Navy, Pentagon, Washington 2006.
2. Parker G.J., USN, *Sea Basing since the Cold War*, 21 st Defence Initiative Policy Paper, 2010.
3. Zwolensky T.S., *Deployment Logistics and the impact of the Sea basing, an army perspective*, United States Army Command and General Staff College Fort Leavenworth, Kansas, 2010.
4. *Defense Science Board, Task Force on SEA BASING*, Department of the Defence, Washington 2003.
5. LCt Riker R., *Joint Seaborne Deployment & Sustainment(JSDS)*, NATO ACO HQ, 2006.
6. *PDNO – 07 – A 102, Logistyka sil morskich w operacjach wielonarodowych*, WCNIJK Warszawa, 2012
7. *ALP-1(E)(NAVY) SUPP 1 Naval Port Information*, NATO 2005.
8. *AAP-15 NATO Glossary of Abbreviations used in NATO Documents and Publications*, NATO 2010
9. *AAP-6 NATO Glossary of Terms and Definitions*, NATO 2010.
10. *Joint Maritime Logistic Capabilities during NRF Operations*, JFC Brunssum Logistics C2 NRF, Workshops, Brunssum 2005
11. R. W. Button, J. Gordon IV • J. Riposo, I. Blickstein • P. A. Wilson, *Warfighting and Logistic Support of Joint Forces from the Joint Sea Base*, National Defense Research Institute, URAND Corporation 2007.
12. D.A. Shradly *Sea-Based Logistics and Lessons From the Falklands*, The Institute for Joint Warfare Analysis Naval Postgraduate School Monterey, California 2000.